

Co grozi za niewydanie paragonu?

data aktualizacji: 2013.05.08

Nic nie zwalnia handlowca z obowiązku wydania klientowi dowodu zakupu, jakim jest paragon. Przedsiębiorcy, którzy notorycznie tego nie robią, ryzykują. Urzędnicy skarbowki, w okresie kryzysu szczególnie mocno pilnujący należnych wpływów do budżetu, uważnie patrzą na ręce tym, którzy prowadzą sprzedaż ewidencjonowaną.

Z danych Ministerstwa Finansów wynika, że nadal spora część handlowców - umyślnie bądź przez

niedbałość - nie wydaje klientom paragonów. A przecież „rachunek”, jak to potocznie określamy, jest nie tylko dowodem na to, że sprzedawca rejestruje sprzedaż na kasie fiskalnej, a co za tym idzie odprowadza należne podatki, ale stanowi też dla klienta dowód zakupu. To m.in. na podstawie paragonu możemy reklamować towary lub usługi, jeśli są niezgodne z umową. Handlowcy powinni zatem pamiętać, że klient, który wyszedł bez „kwitka”, może zgłosić ten fakt do urzędu kontroli skarbowej i coraz częściej tak właśnie się dzieje. Świadomość konsumentów rośnie, m.in. dzięki prowadzonej od dziewięciu lat akcji „Nie bądź jeleń, weź paragon”.

Z symulacji resortu finansów wynika, że gdyby wszyscy przedsiębiorcy byli uczciwymi podatnikami, to do budżetu wpłynęłoby dodatkowo 50 mld zł. Nie dziwi zatem zaostrenie kursu i zmiany wprowadzone w nowym rozporządzeniu dotyczącym kas fiskalnych (DzU z 15 marca 2013 poz. 363.). Przypomnijmy, że wprowadziło ono obowiązek ewidencjonowania każdej sprzedaży, w tym każdej należności (całości lub części zapłaty) otrzymanej nawet przed dokonaniem transakcji. Wydanie paragonu musi nastąpić w chwili otrzymania należności, niezależnie od tego czy klient sobie tego życzy, czy nie.

Sankcje karne

Podstawą odpowiedzialności jest kodeks karny skarbowy (kks), który w art. 62 stanowi, że: „kto wbrew obowiązkowi nie wystawia faktury lub rachunku, wystawia je w sposób wadliwy albo odmawia ich wydania, podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych”. Tej samej karze podlega ten, kto „wbrew obowiązkowi nie przechowuje wystawionej lub otrzymanej faktury, rachunku bądź dowodu zakupu towarów - jak i ten, kto wbrew przepisom ustawy dokona sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej albo nie wyda dokumentu z kasy rejestrującej, stwierdzającego dokonanie sprzedaży.

Zgodnie z art. 23 kks, wymierzając karę grzywny, sąd określa liczbę stawek oraz wysokość jednej stawki dziennej. Wyrokiem nakazowym można wymierzyć karę grzywny w granicach nieprzekraczających wysokości 200 stawek dziennych, chyba że kodeks przewiduje karę łagodniejszą. W analizowanym przypadku, za niewydanie paragonu lub sprzedaż poza kasą, maksymalną karą jest 180 stawek dziennych. Ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe. Stawka ta nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia ani przekraczać jej czterystukrotności. Od stycznia 2013 roku minimalne wynagrodzenie wynosi 1600 zł brutto.

Pamiętajmy, że, w zależności od okoliczności sprawy, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary lub ją zaostrić. Nadzwyczajne obostrzenie kary, zgodnie z art. 37 kks, sąd stosuje m.in. w sytuacji kiedy sprawca:

- □ popełnia umyślnie przestępstwo skarbowe, powodując uszczuplenie należności publicznoprawnej dużej wartości, albo popełnia umyślnie przestępstwo skarbowe, a wartość przedmiotu czynu zabronionego jest duża;
- □ uczynił z popełniania przestępstw skarbowych stałe źródło dochodu;
- □ popełnia dwa lub więcej przestępstw skarbowych, zanim zapadł pierwszy wyrok (także nieprawomocny), co do któregośkolwiek z nich i każdy z tych czynów wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego, a odstępy czasu pomiędzy nimi są krótkie;
- □ przez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia doprowadza inną osobę do popełnienia czynu zabronionego jako przestępstwo skarbowe (np. właściciel sklepu żąda, by sprzedawczyni nie nabijała transakcji na kasę i nie wydawała paragonów).

W przypadku umyślnego, stałego niewydawania paragonów o dużej wartości, nadzwyczajnie obostrzona kara to więzienie, co nie wyklucza wymierzenia również grzywny pieniężnej.

Należy mieć na uwadze to, że w przypadku nadzwyczajnego obostrzenia kary z art. 37 kks nie jest możliwe warunkowe umorzenie postępowania karnego, chyba że sprawca przestępstwa skarbowego, które uszczupliło należny podatek, dokonał wpłaty wymaganej należności przed zamknięciem przewodu sądowego w pierwszej instancji.

Ustanie karalności

Zgodnie z art. 44 kks karalność przestępstwa ustaje po pięciu latach od jego popełnienia oraz gdy należność się przedawniła. Bieg przedawnienia rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności – chyba że dokonanie przestępstwa skarbowego zależy od nastąpienia określonego w kodeksie skutku – wówczas bieg przedawnienia rozpoczyna się w momencie, gdy skutek nastąpił.

Grzywna

Powołany art. 62 kks w § 5 w przypadku czynów mniejszej wagi przewiduje karę grzywny za wykroczenia skarbowe, czyli jeśli niewydanie paragonu miało charakter incydentalny, było nieumyślne i nie dotyczyło towarów o dużej wartości (przekraczającej pięćsetkrotność minimalnego wynagrodzenia). Wówczas sąd powinien takie działanie zakwalifikować nie jako przestępstwo, ale jako wykroczenie skarbowe. Co za tym idzie, jego karalność będzie zdecydowanie łagodniejsza, ponieważ – zgodnie z art. 47 kks – karą za wykroczenia skarbowe jest grzywna określona kwotowo, wymierzona w granicach od jednej dziesiątej do dwudziestokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia. Mandatem karnym można nałożyć karę grzywny w granicach nieprzekraczających podwójnej wysokości minimalnego wynagrodzenia, zaś wyrokiem nakazowym – dziesięciokrotnej wysokości. Wymierzając karę grzywny lub nakładając ją mandatem karnym, uwzględnia się stosunki majątkowe i rodzinne sprawcy oraz jego dochody i możliwości zarobkowe.

Zgodnie z art. 51 kks po roku od niewydania konsumentowi paragonu przedsiębiorcy przestaje grozić kara skarbowa. W przypadku mandatu karnego, po roku od jego uiszczenia, ściągnięcia grzywny (lub przedawnienia się jej wykonania) zdarzenie uznaje się za niebyłe.

Wiadomości Handlowe, Nr 5 (125) Maj 2013

Źródło: <https://www.wiadomoscihandlowe.pl/artykuly/co-grozi-za-niewydanie-paragonu,425>